

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 101

16 Ἰανουαρίου 2003

Ἡ καταξιωμένη ἡγεσία

υναντῶ σέ κάθε μου βῆμα τήν κραυγή τῆς ἀπόγνωσης. Κάποτε καί τῆς ἀνοικτῆς ἀποδοκιμασίας. Τή δυναμική καί δραματική κατάθεση τῆς πικρῆς ἐμπειρίας. Τήν ἡφαιστειακή ἐπαναστατικότητα. Τόν κόσμο μας τόν κυβερνάει ἡ διαφθορά καί ἡ μειριότητα. Ἡ, ἀκριβέστερα, ἡ διαπλοκή τῆς μειριότητας μέ τή διαφθορά. Οἱ φοῦσκες, πού ἐπιπλέουν στήν ἀφρισμένη ἀνθρωποθάλασσα. Τά «ἀπορρίμματα» τοῦ «κόσμου τούτου», πού ρυπαίνουν τήν ἱστορική διαδρομή. Τά «κακέκτυπα» τῆς ἀνθρώπινης φύσης μας, πού σέρνονται δουλικά καί σκαρφαλώνουν ἀγκομαχώντας στούς θώκους τῶν ἡγετικῶν ἐπάλξεων.

Τά μέσα τῆς «δῆθεν» ἐνημέρωσης, κατά παραγγελία ἢ κατά τή διαλεκτική τοῦ «δοῦναι» καί τοῦ «λαβεῖν», ἐπιλέγουν, μακιγιάρουν καί ἐνθρονίζουν τούς μπροστάρηδες. Τό ἡγετικό «πάνθεο». Αὐτούς, πού ἐπαγγέλλονται ἀρμοδιότητα νά ποδηγετήσουν τά ἀτίθασα πλήθη, νά πλάσουν ἐξημερωμένες ἀνθρώπινες κοινωνίες καί νά ἀνεβάσουν στά ὕψη τόν πύργο τοῦ πολιτισμοῦ. Μεταμφιέζουν ἢ, σωστότερα, καμουφλάρουν τήν «ἀπαξία». Καί τή διαφημίζουν σάν τήν ὑπέρτατη, τήν ἀδιαμφισβήτητη «ἀξία». Συντονίζουν τίς φωτεινές δέσμες τῶν προβολέων τους στίς μάσκες, πού ἐπικαλύπτουν τόν ὑπόκοσμο. Καί φτιάνουν τήν ἀλυσίδα τῆς πολιτικῆς καί τῆς οἰκονομικῆς διαπλοκῆς. Τό λόχο τῶν «ἐκλεκτῶν». Τό team τῶν προνομιούχων.

Τήν αντίδραση τῆς πλατειᾶς λαϊκῆς μάζας τῇ βρίσκω μπροστά μου, σέ κάθε μου βῆμα. Οἱ ἰσχυροί, οἱ νομεῖς τῆς ἐξουσίας κουνοῦν ἐλαφρά τό λίκνο τοῦ λαοῦ, γιά νά ἀναπαύεται γλυκά καί ἀνυποψίαστα στό μαξιλάρι τῆς ἐμπιστοσύνης. Ἀλλά ὁ λαός δέν στέργει στόν ἀτέρμονα, τεχνητό ὕπνο. Ἀφυπνίζεται. Ἀνακαλύπτει τό φιάσκο. Ὁργίζεται. Ἐπαναστατεῖ.

Ομως, ποιός σᾶς εἶπε, ὅτι οἱ φτιαχτοί ἡγεμόνες κυβερνοῦν τήν ἱστορία; Ποιός σᾶς βεβαίωσε, ὅτι ὅλοι μας εἴμαστε καταδικασμένοι νά καταφάσκουμε στήν ὑπερφίαλη μειριότητα ἢ στή σκοτεινή διαπλοκή, πού ἀρπάζουν τό τιμόνι τοῦ κοινωνικοῦ ἄρματος καί ἐκμεταλλεύονται καί τούς θεσμούς καί τά πρόσωπα; Γυρίστε μέ προσοχή καί μέ στοχασμό τά φύλλα τῆς ἱστορίας καί ψάξτε τα. Θά ἀνακαλύψετε τίς σεμνές εἰκόνες τῆς γνήσιας ἡγεσίας. Τούς μπροστάρηδες τοῦ πνεύματος. Πού δέν τούς ἀνέβασε σιούς θρόνους τῆς ἐξουσίας ἡ σκοπιμότητα ἢ ἡ διαπλοκή, ἀλλά ἡ ὁλόκαρδη ἀναγνώριση τοῦ πλήθους. Ἡ κοινή κατάφαση στήν ἀξία τους. Ὁ ἔλλογος σεβασμός στήν προσφορά τους.

Σᾶς μιλάω γιά τούς ἁγίους μας. Τούς φωτισμένους Πατέρες μας. Τά μεγάλα ἀδέλφια μας. Τούς δικούς μας ἐκπροσώπους, πού ἔζησαν πρὶν ἀπό μᾶς, ἀλλά κάλυψαν, μέ συνέπεια τά δικά μας ὁράματα. Δέν ἔκτισαν ἀνάκτορα χλιδῆς. Δέν περπάτησαν μέ ἔπαρση. Δέ στήθηκαν σέ βάθρα προβολῆς. Δέν ἐπεδίωξαν νά ὑποδουλώσουν τούς γύρω τους. Σεβάστηκαν τό συνάνθρωπο. Καί τόν ὑπηρέτησαν. Ἐσκυψαν μέ ταπείνωση καί ἀγάπη μπροστά στήν «εἰκόνα» τοῦ Θεοῦ. Καί τῇ διακόνησαν ἀνεπιτήδευτα καί ἀπονήρευτα.

Ολοι οἱ ἅγιοί μας, καθὼς ἀντανakλοῦν τό μυστικό φῶς τῶν θείων ἰδιοτήτων, φωτίζουν καί διδάσκουν καί χειραγωγοῦν. Ἀναδεικνύονται Πατέρες καί Δάσκαλοι καί Ἡγέτες. Αὐθόρμητα. Ἀλλά δυναμικά. Γίνονται ἐπιστολή Χριστοῦ «γινωσκομένη καί ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων» (Β΄ Κορινθ. γ΄ 2). Δείχνουν δρόμο. Ἐξαγιαίνουν τό περιβάλλον. Δαμάζουν τίς τραχύτητες. Ἐξημερώνουν τό ἄγριο τοπίο τῶν συμπεριφορῶν.

Αὐτοί οἱ δάσκαλοι τῆς γνήσιας ζωῆς, ἀποτελοῦν τήν ἐλπίδα. Τήν ἀπαρηγορία, ὅτι ἡ θορυβοποιός διαφθορά δέ θά ὀριστικοποιήσει τόν ἀποπροσανατολισμό. Τήν τελική μεταλλαγή τῆς γενιᾶς μας καί τοῦ πολιτισμοῦ μας. Τό βηματισμό πρὸς τό «αὔριο» θά τόν προσδιορίσει ἡ ἀγιοποιός, ἡ ἀθόρυβη ἡγεσία, πού δέν τήν ἀνέδειξε ἡ διαπλοκή, ἀλλά ἡ κοινὴ ἀναγνώριση ὅλων μας.

Ευρωπαϊκός πειρασμός

Αυτοπαγιδευμένος μόνιμα ο προκα-
θήμενος της Έκκλησίας της Έλ-
λάδος. Στήν ξπαρσή του. Στήν ει-
δωλοποίηση του προσώπου του. Στήν
ἐπίδειξη εξουσιαστικής δύναμης. Στό
μονόλογο της δῆθεν ὑπεροχῆς του. Ἄ-
κόμα καί ὅταν ἐγγίζει ἐκρηκτικά προ-
βλήματα, πού συγκλονίζουν τή σύγ-
χρονη κοινωνία καί ἐπηρεάζουν ἀρ-
νητικά τήν ἱερή παρεμβολή της Ἐκ-
κλησίας, δέ δείχνεται ἱκανός νά ξεπε-
ράσει τό φράγμα τῶν ἀτομικῶν του
φιλοδοξιῶν. Τήν ἀκόρεστη δίψα γιά
προβολή. Καί τήν ἐστίαση τοῦ ἐνδια-
φέροντός του σέ μεθοδεύσεις, πού
στιλβώνουν τό προφίλ του καί πολλα-
πλασιάζουν τά μόρια τῆς δημοτικότη-
τάς του.

Δέ θά σταθμεύσω σέ ὅλους τοὺς
ἐνδιάμεσους σταθμούς, στά πολλά θέ-
ματα καί προβλήματα, πού ἐμφάνισε
ἐπιδεικτικά, ἀλλά καί ἀναποτελεσμα-
τικά, στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ περασμέ-
νου Ὀκτωβρίου. Θά μείνω στό ἕνα,
πού, πραγματικά, ἀποτελεῖ τή μεγάλη
πρόκληση πρὸς τή διοίκηση τῆς Ὁ-
ρθόδοξης Ἐκκλησίας μας καί πρὸς
ὁλόκληρο τό ἐκκλησιαστικό πλήρω-
μα. Πρόκειται γιά τό μηχανισμό τοῦ

θρησκευτικοῦ ἀποχρωματισμοῦ, πού
ἔχουν βάλει σέ λειτουργία τά μεγάλα
καί κρυφά κέντρα ἀποφάσεων. Ἐκεῖ-
να, πού διασκέπτονται μυστικά καί
μανοβράρουν τοὺς λαούς τῆς οἰκουμέ-
νης στήν ἀποδοχή τῶν δεσμῶν τῆς
παγκοσμιοποίησης καί στήν «ἄνευ ὄ-
ρων» ὑποταγή στοὺς δυνάστες τῆς πο-
λιτικῆς καί τῆς οἰκονομικῆς παντοδυ-
ναμίας.

Δυό εἶναι τά κανάλια, στά ὁποῖα δι-
οχετεύεται ἡ φτιαχτή ἀντιθρησκευτι-
κή κουλτούρα τῆς ἐποχῆς μας. Τό πρῶ-
το εἶναι, τό γνωστό ἐδῶ καί τρεῖς αἰῶ-
νες, ρεῦμα τοῦ ὕλισμου, πού θέλησε
νά παρασύρει στόν ἀφανισμό τή γόνι-
μη, τήν ἀνεκτίμητη Παράδοση τῆς Ἐκ-
κλησίας, νά ἀπογυμνώσει τόν ἄνθρω-
πο ἀπό τίς θρησκευτικές του ἐμπειρίες
καί νά τόν ἀποδείξει γέννημα τῆς ὕ-
λης καί νομέα τῆς εὐμάρειας. Καί τό
δεύτερο, νεώτερο σχετικά, εἶναι ἡ συγ-
καταβατική ἀποδοχή τῆς θρησκευτι-
κότητας, μέσα στή χοάνη τοῦ συγκρη-
τισμοῦ, τῆς ἀνάμιξης, δηλαδή, ὅλων
τῶν παραδόσεων καί τῆς δημιουργίας
ἐνός θρησκευτικοῦ κοκτέιλ, ἱκανοῦ
νά λειτουργήσει ὡς ὑποκατάστατο τῆς
θρησκευτικῆς ἐμπειρίας καί νά ὀδη-
γήσει, σταδιακά, στήν πλήρη ἀπεξάρ-

τηση από τό θρησκευτικό βίωμα και στην ολοκληρωτική εξάρτηση από τή διαλεκτική και τήν πρακτική τής κατανάλωσης» και τής εὐμάρειας.

Ὑπαρκτό αὐτό τό πρόβλημα σήμερα. Καί σέ ἐπικίνδυνη ἔξαρση. Προτεραιότητα, πού δέν μπορεῖ, οὔτε γιά λίγο, νά τήν παραμερίσει ἡ Ἐκκλησία ὡς κοινωνία καί οἱ ποιμένες της ὡς Σῶμα, πού βουλευέται καί πού ἀνοίγει ὀρίζοντες μέσα στή σκοτεινιά τής παγκόσμιας ἀνακατάταξης.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δέν ἀντιπαρέρχεται τίς ζυμώσεις καί τήν ἀναταραχή. Ἀπό τήν πρώτη στιγμή τής ἐγκατάστασής του στό ἀρχιεπισκοπικά δώματα καθήλωσε τό φακό τής προσοκῆς του καί τό μέγας φωνο τῶν ἀνακοινώσεών του σ' αὐτή τή λαθεμένη ἱστορική ἐπιλογή, πού ἀπονοματίζει τήν ὕπαρξη καί ἐντάσσει τόν ἄνθρωπο στή διαδικασία τής μηχανῆς. Ἀλλά, ἐνῶ ἐγγίζει τό πρόβλημα, μπροστά στά μικρόφωνα ἢ στά ἀνοικτά τηλεοπτικά παράθυρα, καί προσπαθεῖ νά τό προσδιορίσει καί νά τό ἀναλύσει, κάπου μπερδεύεται καί παγιδεύεται. Μπαίνει στό νέφος τῶν προσωπικῶν του φιλοδοξιῶν. Καί ἀρχίζει νά γυροφέρνει στό βάθος τής αὐτοπροβολῆς.

Οἱ χειρισμοί του πομπώδεις, καταντοῦν ἐντελῶς ἀνάποδοι. Καί ἀτελέσφοροι. Δρομολογοῦνται ἀδέξια. Μέ τήν ἐπικοινωνιακή καί μόνο ἐπιδότηση. Καί καταλήγουν νά ἐνισχύουν τό ἀντίπαλο, τό ἀθεϊστικό στρατόπεδο. Καί νά ἀπογοπεύουν τήν παρεμβολή τής Ἐκκλησίας.

Ὁ «ἐξ ὀρισμοῦ» σιτοδότης τῆς ἀλήθειας καί τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς βρίσκεται, ὁ ἴδιος, θεληματικά, δεμένος καί ὑποταγμένος στήν ἐκκοσμίκευση

καί στή δοξομανία. Ὑποδύεται, δίχως εἰδικό βάρος προσωπικότητας, τό χαρακτηριστικό ἡγέτη τῆς Ἐκκλησίας καί τόν ἀποκλειστικό φύλακα τῶν ἱστορικῶν περγαμνῶν τοῦ Ἔθνους. Λέει πολλά. Καί ὁ λόγος του κυμαίνεται στά ὅρια τῆς φλυαρίας καί τῆς κενολογίας. Ὑπόσχεται ὑπεράσπιση καί ἀξιοποίηση τῶν θησαυρισμάτων τῆς Ὁρθοδοξίας. Καί διαφημίζει πρωτοβουλίες ἐντυπωσιακές καί «δῆθεν» σωστικές στό μονοπάτι τῆς μετανεωτερικῆς ἱστορίας. Ἀλλά, ἀντί γιά τήν ἐντατική καί εὐσυνειδητή προσφορά, ἀντί γιά τήν ἀξιοποίηση τοῦ Ὁρθόδοξου πλούτου καί τῆ διαβίbasή του, μέ θερμή καρδιάς, στό λαό, ἐπιλέγει τελικά τή διαφυγή ἀπό τό καθῆκον καί τήν προσφυγή στό δημοσκοπικό γήπεδο. Κυνηγάει, ἀχόρταγα, κοσμική ἀναγνώριση. Διαπλέκεται ἀγρίως μέ τά Σοῦπερ Μάρκετς τῆς ὑλοφροσύνης. Μέ τούς θεσμούς καί τά πρόσωπα τῆς ἀθεΐας. Καί ἐπιμένει νά περιορίζει καί νά συνοψίζει τή δραστηριότητά του καί τόν ἀγῶνα του στή θεσμική καί συμβατική ἀναγνώριση τῆς χριστιανικῆς πολιτιστικῆς παράδοσης ἀπό κείνους, πού, συνειδητά καί συστηματικά, τήν ἀρνοῦνται. Ζητάει τή σύγκλιση ὅλων τῶν πολιτικῶν καί πνευματικῶν(!) ἡγετῶν τῆς «γῆραιας ἡπείρου» στό consensus, ὅτι ὁ νεώτερος εὐρωπαϊκός πολιτισμός ἔχει ἀπλωμένες τίς ρίζες του καί ἀκουμπάει τά θεμέλιά του στόν ἀσάλευτο βράχο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Καί στό χρέος, νά τόν ἐκθέσουν, οἱ ἡγέτες καί οἱ διανοούμενοι, στίς πολιτιστικές τους βιτρίνες, ὡς κληρονομιά ἀναπαλλοτρίωτη καί ὡς τροφή ἱκανή νά ζωογονήσει καί νά ἀνακαινίσει τήν ἐποχή μας.

Ἡ κύρια ἐνασχόλησή του εἶναι ὁ ἔλεγχος. Στιλιτεύει, εὐκαίρως ἀκαίρως, μέ προσποιντό πάθος καί μέ ἀνεξέλεγκτη ὀργή τὰ πρόσωπα, τὰ μεταλλαγμένα στά ἐργαστήρια τῆς διαφθορᾶς. Περνάει ἀπό τό κόσκινο τῆς κρίσης του τούς «ἐκπесόντες» θεσμούς, πού ἀλλοιωθήκαν καί ἀλλοτριώθηκαν στήν τριβή μέ τή συμβατικότητα καί τήν τυποποίηση. Καί ἀραδιάζει σχέδια, οὐτοπικά στή μεγάλη τους ἔκταση, πού, ὅπως νομίζει, θά ἀποκαταστήσουν τό σεβασμό στήν Ὁρθόδοξη Πράδοση καί τήν ἀνθοφορία τῆς Ἐκκλησίας.

Καθιερωμένη πιά ἡ εἰσαγγελική μετάλλαξη τοῦ προκαθήμενου τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Σχεδόν ἀποδεκτή, ἐνδεχόμενα καί ἐπαινετή, ἀπό κείνους, πού ἠλεκτρίζονται μέ τούς σπινθῆρες τῶν δημαγωγικῶν συνθημάτων καί ἀπό τήν κοινωνική παράταξη, πού, δίχως γνήσιο Ὁρθόδοξο ὄραμα, στρατεύεται στό ἀντιπολιτευτικό πολιτικό φυλάκιο καί τοξεύει τὰ βέλη της στούς ἐποχιακοὺς διαχειριστές τῆς ποικίλης ἐξουσίας.

Ὁ μεταλλαγμένος Χριστόδουλος δείχνει πῶς δέν κατάφερε ποτέ νά ἐμβαθύνει στό γλυκύτατο λόγο τοῦ πρώτου καί μοναδικοῦ ποιμένα, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού ἀποτελεῖ, ταυτόχρονα, καί διδαχή καί προσταγή: «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶος εἰμι καί ταπεινός τῇ καρδίᾳ, καί εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν» (Ματθ. ια' 29). Ἀντί τῆς πραότητας καί τῆς ταπεινότητας καί τῆς προσφορᾶς πνευματικῆς ἀνάπαυσης, πού ἀποτελοῦν εἰκόνα καί ἀντανάκλαση τοῦ θεϊκοῦ κάλους στήν ἐπισκοπική ψυχὴ καί γέφυρα πρόσβασης στίς ταραγμένες ψυχές τῶν ἀνθρώπων, ἐπέλεξε καί ἐνεργ-

γοποίησε τήν τραχύτητα καί τόν καταιγισμό τῶν ἐλέγχων. «Ἐν παντί καιρῷ καί τόπῳ», στίς ἀνοικτές δημόσιες ἐμφανίσεις του ἢ στή μυσταγωγική ἀτμόσφαιρα τῆς Εὐχαριστιακῆς λατρείας, κουνάει ἀπειλητικά τό δάχτυλο καί καταμερίζει εὐθύνες. Σέ ὅλους. Ἐκτός ἀπό τόν ἑαυτό του. Σέ θεσμούς καί σέ πρόσωπα, πού κινοῦνται καί δραστηριοποιοῦνται μακριά ἢ γύρω ἀπό τόν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά ὄχι σέ κείνους, πού ἔχουν ἐπωμιστεῖ ἢ, γιά νά εἴμαστε ἀκριβέστεροι, ἔχουν διακοσμηθεῖ μέ τήν ἀρχιερατική εὐθύνη τῆς διατήρησης τῆς Ἱερῆς Παράδοσης καί τῆς ἄσκησης τῆς ποιμαντορίας.

Τολμῶ νά ὑπογραμμίσω, μέ προσέγγιση στοιχήματος, πῶς ὁ μακροβιότερος εἰσαγγελέας, πού στάθηκε στήν εἰσαγγελική ἔδρα δεκαετίες ὁλόκληρες, δέν θά μπορέσει νά ἐμφανίσει καταλογισμούς ποινῶν ἰσάριθμους μέ τίς ἐξαγγελίες καί τούς καταλογισμούς, πού παρουσίασε ὁ κ. Χριστόδουλος στά τέσσερα πρῶτα χρόνια τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του θτείας. Οἱ διαχειριστές τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, οἱ λειτουργοί τοῦ κλάδου τῆς ὑγείας, οἱ ὑπεύθυνοι τῆς ἐκπαίδευσης, οἱ διανοούμενοι καί οἱ ἀπλοί βιοπαλαιστές, οἱ ἀχθοφόροι τῆς ἀγωνίας, τῆς κριτικῆς καί τῆς προσευχῆς, γιά τίς στρεβλώσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί τίς διαστροφές τῶν ὑποτιθέμενων ποιμένων, ὅλοι ἔχουν ἀντιμετωπίσει τό ἀπειλητικό δάχτυλο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου καί ὅλοι ἔχουν βομβαρδιστεῖ μέ τό ἐκνευριστικό τσίριγμα τῆς φωνῆς του.

Μετά ἀπό ὅλη αὐτή τή λεκτική πολυπραγμοσύνη, ξεφουσκώνει. Ξεχνάει τίς ὑποσχέσεις του. Τά «θά...

του. Ἐπιστρέφει στήν πλαδαρότητα τῆς χλιδῆς. Στή νάρκη τῆς ἀπραγμοσύνης. Στήν ὑπεροψία τοῦ ἀξιώματος.

Κενός ὁ λόγος του. Κενή καί ἡ πράξη του. Δέν ἀναβαθμίζουν τό κῶρο του, τήν ἡγετική παρεμβολή τῆς Ὁρθόδοξης ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας. Καί δέν τρέφουν τό λαό, κατά τήν περίοδο τῆς ὑλιστικῆς ἀβιταμίνωσης, πού περνᾶμε, ὥστε νά δημιουργηθεῖ μιά εὐρωστη, σύγχρονη Ὁρθόδοξη κοινωνία. Ἄν μαζέψεις κάποια ἀποσπάσματα ἀπό τόν πληθωρικό του λόγο καί τά βάλεις στό μικροσκόπιο τῆς λογικῆς ἢ στό φασματοσκόπιο τῆς θεολογικῆς ἔρευνας, θά φτάσεις στήν κρίση, πῶς μιλάει μόνο γιά νά μιλάει. Καί ἐξαγγέλλει πρωτοβουλίες μόνο καί μόνο γιά νά σπρώξει πρὸς τά πάνω, ἔστω καί γιά μιά μόνη μονάδα, τό δείκτη τῆς δημοτικότητάς του.

Μέ δεδομένη αὐτή τήν ἐκτίμηση, πού ἀποτελεῖ εὐρύτατη, ἀπογορευτική ἐμπειρία, καλῶ τοὺς ἀναγνώστες μου νά προσεγγίσουν τό διογκωμένο «Κηφισό» τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ λόγου, πού φούσκωσε, περίπου ταυτόχρονα μέ τό ἱστορικό ποτάμι τῆς ἐλληνικῆς πρωτεύουσας. Τήν ἀτέλειωτη, φλύαρη καί χωρίς οὐσιαστικό περιεχόμενο εἰσήγησή του, πού τήν ξέχυσε κατά τή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου, φαλκιδεύοντας τό Συνοδικό χρόνο καί ἀποκλείοντας, ἔξω ἀπό τήν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων, τήν ὑπεύθυνη ἐπεξεργασία τῶν ζωτικῶν θεμάτων καί τίς ἀναγκαῖες ψηφοφορίες.

Μέσα στόν ὄγκο τῶν θεμάτων, πού κυριολεκτικά τά συμπίεσε στήν εἰσήγησή του ὁ κ. Χριστόδουλος, σά νά τά

φυτάρει καί νά τά σώρευσε μπροστά στοὺς Συνοδικούς ἀκροατές του, ἦταν καί τό «μεῖζον» θέμα τῆς ἐποχῆς. Ὁ πνευματικός ἀποχρωματισμός τοῦ ἀνθρώπου καί τῶν θεσμῶν, πού σφραγίζει τήν ὑλοκρατούμενη ἐποχή μας καί τόν πολιτισμό μας.

Εἶναι περίεργος ὁ τρόπος, μέ τόν ὁποῖο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔθεσε τό κολλοσιαῖο αὐτό πρόβλημα στή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας. Δέν τόλμησε νά προχωρήσει σέ βάθος. Δέ φωτογράφησε τά στρατηγικά καί ἀποφασιστικά πλάνα τῆς ἱστορίας. Δέν ἱκνηλάτησε μέ θεολογική ἐπιστημοσύνη καί μέ ἱεροπρέπεια τήν ἱστορική διαδρομή τῆς Ἐκκλησίας. Δέν ἀναζήτησε τήν ἐπιταγή τοῦ Παναγίου Πνεύματος στήν ἀντιμετώπιση τῆς ἐπικαιρότητας. Μίλησε, σάν ἐκπρόσωπος ἢ σάν ἡγετικό στέλεχος ἑνός ἐπὶ πλέον ὀργανισμοῦ, ἀπό αὐτοὺς, πού διακινδυνεύουν καί ἀντιπαρατίθενται στόν οἰκουμενικό στίβο. Διαβάζοντας τίς ἀπόψεις του καί τίς «ὑποτιθέμενες» προτάσεις του, ψηλαφεῖς τή ρηχότητα. Καί νοιώθεις νά βομβαρδίζουν τά μηνίγγια σου τά ἀναπάντητα ἐρωτηματικά.

Γιά νά ἔχουν οἱ ἀναγνώστες μου αὐθεντική πληροφόρηση καί προσωπική ἐμπειρία, μεταφέρω τά δυό χαρακτηριστικά ἀποσπάσματά του, ὅπως δημοσιεύτηκαν στό ἐπίσημο, περιληπτικό ἀνακοινωθέν, πού ἐκδόθηκε ἀπό τήν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

«...Ὅλα ὁμως αὐτά (τά ἐσωτερικά προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας) φαίνονται μικρά καί ἀσήμαντα μπροστά στήν ἐκρηκτική κατάσταση πού διαμορφώνεται στόν κόσμο καί τή χώρα μας στήν ἀρχὴ τῆς τρίτης χιλιετίας, μέ τήν ἀναδιατύπωση τῆς ἱστορίας τῆς Εὐ-

ρώπης, τήν επιβολή μιᾶς πολιτικῆς πού ἀγνοεῖ ἐπιδεικτικά τή θρησκεία καί τή συμβολή της στόν πολιτισμό καί τήν πρόοδο καί τήν κρούση τῆς θύρας τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν ἐκκοσμίκευση...».

«Ὁ Μακαριώτατος τόνισε ὅτι τό μείζον ζήτημα εἶναι ἡ ἐνταξη τῆς Ἐκκλησίας μας στήν Εὐρώπη, ὑπογραμμίζοντας ὅτι αὐτή μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ μόνον ἂν γίνει κοινή συνείδηση στή Γηραιά Ἥπειρο ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ συνεργάτη στήν οἰκοδόμηση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οἴκου. Ὁ οἶκος αὐτός δέν μπορεῖ, ἐπισήμανε, νά ἀρνεῖται ἀνιστόρητα τή Χριστιανική ταυτότητά του καί ἐμεῖς, μέ βάση τό Γραφεῖο τῆς Ἀντιπροσωπείας μας στίς Βρυξέλλες, μαζί μέ τούς Ρωμαιοκαθολικούς καί τούς Προτεστάντες, ὀφείλουμε νά ἀγωνιστοῦμε καί νά διατυπώσουμε τίς ἀπό αἰώνων ἀπαρασάλευτες ἀρχές πού τά ἀρμόδια ὄργανα τῆς Ε.Ε. ἔχουν ὑποχρέωση νά λάβουν ὑπ' ὄψιν τους ὅταν θά συντάξουν καί θά ψηφίσουν τό νέο Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα. Ἐν ὅψει αὐτῶν τῶν κοσμογονικῶν ἀλλαγῶν, πού κυφοροῦνται καί γιά τίς ὁποῖες εἶναι ἐνημερωμένοι ἀπό τίς κυβερνήσεις τους ὅλοι οἱ φορεῖς τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν σέ ὅλες τίς ἄλλες εὐρωπαϊκές χώρες, σημείωσε, στή χώρα μας μόνο ἡ Ἐκκλησία προέβη στήν δημόσια διατύπωση καί ὑποβολή ἀπόψεων καί μόνο Αὐτή ἐνδιαφέρθηκε νά ἐνημερώσει τόν λαό καί νά ζητήσῃ τή γνώμη του, ὥστε νά γίνει γνωστό τί ζητεῖ ἀπό τήν Ε.Ε.».

Αὐτός εἶναι ὁ σκελετός τῶν ἀπόψεων, πού ξεδίπλωσε ὁ κ. Χριστόδουλος στήν Ὀλομέλεια τοῦ ἱεραρχικοῦ Σώ-

ματος. Καί μέ αὐτές τίς θέσεις του κάλυψε τή μεγάλη πρόκληση τῆς ἐποχῆς μας. Τήν ἀθεΐα, μέ τίς ποικίλες της προεκτάσεις καί ἀποχρώσεις. Τή διαγραφή τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπό τόν κατάλογο τῶν συντελεστῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Τήν παραχώρηση ὑπεροχικῆς πλατφόρμας στίς οικονομικοτεχνικές δομές. Τήν ἀπόθεση, ἀπό τά κέντρα τῶν πρωτοβουλιῶν καί τῶν ἀποφάσεων, τῆς Θρησκείας καί τῆς ἐνσυνειδήτης θρησκευτικότητας. Καί τήν-κατά συγκατάβαση-καλλιέργεια τοῦ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ μέσα στίς «δῆθεν» ἀνεκτικές σύγχρονες κοινωνίες.

Ἀλλά τί σημαίνουν ὅλα αὐτά, πού ἀράδιασε; Ποιό εἶναι τό Ὅρθόδοξο, θεολογικό ὑπόβαθρο αὐτῆς τῆς εἰσήγησης; Ποιά τά συγκεκριμένα, ἀποστολικά ἀνοίγματα, πού καλεῖται νά πραγματοποιήσει ἡ Ὅρθόδοξη ἐλληνική Ἐκκλησία μέσα στόν ἀποχρωματισμένο κόσμο; Ποιοί οἱ διάδρομοι πρόσβασης πρὸς τίς ἐκκοσμηκευμένες δομές; Καί ποιές οἱ δυνατότητες γόνιμου διαλόγου μέ τό σημερινό ἄνθρωπο καί ἀναδόμησης τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινωνίας τῆς λατρείας καί τῆς ἀγάπης;

Σ' αὐτά τά ἐρωτήματα καί σέ μία σειρά ἄλλων, πού περνοῦν ἀλυσιδωτά ἀπό τόν ἐρευνητή λογισμό, δέ δίνει καμμιά ἀπάντηση ὁ «ρέκτης» Ἀρχιεπίσκοπος. Ἐνοίγει τήν ὁθόνη του. Ἐμφανίζει τό ζοφερό πνευματικό κλίμα, πού περιρρέει τήν πατρίδα μας καί ὁλόκληρη τή «γηραιά ἥπειρο» καί περιορίζεται στό νά προτείνει καταπλάσματα. Καμμιά ἀναφορά στή συμπεκνωμένη ἐμπειρία τῆς ἱστορίας καί στή διαλεκτική τῶν Πατέρων μας. Καμμιά μνημόνευση τοῦ χρέους τῆς δικῆς μας πνευματικῆς ἀνακαίνισης.

Κανένα πρόγραμμα άσκησης και δουλειάς στο κλειστό κλάμπ της αρχιερωσύνης και στον ανοικτό αυλόγυρο του λαϊκού στοιχείου. Καμμία υπόσχεση για υπέρβαση της στασιμότητας και της επαγγελματικότητας. Και καμμία παρακίνηση, προς τη χαρισματική ιερωσύνη, για άναδοχή του ιεραποστολικού μόχθου και του πνεύματος της θυσίας.

Ο Άρχιεπίσκοπος έδειξε και τούτη τη φορά, πώς δουλεύει, σταθερά και αποκλειστικά, στον καμβά των έντυπώσεων. Ότι πιστεύει στην έλκτική ικανότητα της προσωπικής του ήγεμονικής χλιδής. Και ότι θεωρεί, πώς η φτιαχτή δημοτικότητα ενός έκκλησιαστικού ήγέτη είναι ικανή να έμπνεύσει και να παρακινήσει τα πλήθη σε όλόκαρδη άποδοχή των μηνυμάτων του και, κατά προέκταση, των μηνυμάτων της Έκκλησίας.

Τό πρώτο συμπέρασμα, πού βγαίνει από τη συνολική θεώρηση των δυό παραγράφων της εισηγήσής του: Ο Άρχιεπίσκοπος «τό παίζει οικουμενικός ήγέτης» και οικουμενικός «είσαγγελέας». Σέ στάθμη κοσμικής διπλωματίας. Και μέ τη μέθοδο, πού χρησιμοποιούν οι περιφερειακοί και οι διεθνείς πολιτικοί μηχανισμοί. Αντί να αξιοποιεί, ταπεινά και εύλαβικά, τό θησαύρισμα της Όρθόδοξης Παράδοσης γιά να θρέψει, μέ τό ανεξάντλητο μάνα της Εύαγγελικής Άποκάλυψης τό λαό, αγωνίζεται άπεγνωσμένα να μπει στα άθεϊστικά και ήμιαθεϊστικά κέντρα άποφάσεων. Και να κάνει συμπολίτευση ή αντιπολίτευση. Νά έπηρεάσει, να συμφωνήσει, να συμπορευτεί, ή να φωνάξει, να αντιδράσει, να έλέγξει. Όλα έποχιακά. Όλα συμβατικά.

Όλα σε στάθμη μετριότητας και άναποτελεσματικότητας. Όλα μέ άπώτερο στόχο τή δική του προβολή και τήν ανάδειξή του σε μπροστάρη.

Η περίληψη της εισηγητικής αρχιεπισκοπικής έκθεσης στην Ίεραρχία του Όκτωβρίου 2002, γεννάει σειρά άποριών και αναγκάζει στη σύνταξη μιας μακράς λίστας έρωτημάτων.

1. Ο κ. Χριστόδουλος, στην αρχή του επίμαχου κειμένου του, κάνει αντιδιαστολή των σημερινών, έσωτερικών, καυτών προβλημάτων της ελληνικής Έκκλησίας, μέ τό πρόβλημα, πού τό θεωρεί «μέγιστο» και, πού αναφέρεται στην τάση των ήγετικών στελεχών της Ένωμένης Εύρώπης, να άναδιατυπώσουν τή ιστορία της ήπείρου μας και να άποσιωπήσουν ή και να διαγράψουν τή συμβολή του Χριστιανισμού στον πολιτισμό και στην πρόοδο. «Όλα αυτά (τά έσωτερικά προβλήματα της Έκκλησίας μας) φαίνονται μικρά και άσήμαντα μπροστά στην έκρηκτική κατάσταση πού διαμορφώνεται στον κόσμο και τή χώρα μας στην αρχή της τρίτης χιλιετίας, μέ τήν άναδιατύπωση της ιστορίας της Εύρώπης, τήν έπιβολή μιας πολιτικής πού άγνοεί έπιδεικτικά τή θρησκεία και τή συμβολή της στον πολιτισμό και τήν πρόοδο».

Δέ θά καταθέσω, σε τούτη τήν παράγραφο, τίς σκέψεις μου και τήν προσωπική μου διαλεκτική, γιά τήν αξιοπιστία ή τή σημασία, πού μπορεί να έχει μία άναδιατύπωση της ιστορίας της Εύρώπης. Στο άρθρο του έπόμενου φύλλου και στην έκδίπλωση των γενικότερων προβληματισμών θά βρεϊ ό άναγνώστης τή σχετική, δική μου έκτίμηση.

Τώρα υποβάλλω και υπογραμμίζω ένα πρώτο, θεμελιακό ερώτημα στο Μακαριώτατο εισηγητή, πού είναι πρόεδρος των δυο Συνοδικών Σωμάτων της Έκκλησίας της Ελλάδος και κεντρικός υπεύθυνος για ό,τιδήποτε συμβαίνει στην αλήθεια της Έκκλησίας.

Όποτε, η διατάραξη της έσωτερικής ισορροπίας της Έκκλησίας είναι πρόβλημα δεύτερης διαλογής;

Μπορεί να μπει στο άρχειο(!) ή να μείνει στά «πρός ενέργειαν», ίσαμε να λυθούν τα προβλήματα στην άνοικτη και πολυσυλλεκτική οικόγένεια της Εύρώπης;

Είναι επιτρεπτό ή ανεκτό να κατατρώγουν τις σάρκες της αμώμτης Όρθόδοξης Έκκλησίας μας τὰ άνοιχτά έλλα των έπισκοπικών σκανδάλων, να διαχέεται από τή μιά άκρη της έλληνικής πατρίδας ίσαμε τήν άλλη η δυσοσμία, να καταπιέζει τις ψυχές η άπογοήτευση και ο προκαθήμενος Ίεράρχης να πασκίζει να καθλώσει τό ένδιαφέρον της Ίεραρχίας, τήν προσοχή όλων των Έλλήνων Έπισκόπων στά μαγειρεία της εύρωπαϊκής άθεΐας, εκεί, πού έπιχειρείται τό ιστορικά άνέφικτο, η στρέβλωση της αύτοσυνειδησίας των λαών της γηραιάς ήπειρου;

Άν η Ίεραρχία πειστεί να άφήσει άνέγγιχτη τήν έσωτερική γάγγραινα και τις παρενέργειες της διαφθοράς και τολμήσει να ύψώσει τό άνάστημά της στά κέντρα των άθεων έταίρων μας, δέ θά συναντήσει τό χλευαστικό μειδίαμα και δέ θά δεχτεί ήχηρό ράπισμα, άν, αντί γιά άλλη άπάντηση, άκούσει τήν περιφρονητική προτροπή: κυτιάστε τὰ χάλια σας;

Τό δεύτερο ερώτημά μου: Στήν ίδια

συνάφεια του πληθωρικού και συγκεχυμένου προβληματισμού του, ο όμιλητής Χριστόδουλος προεκτείνει τήν άνησυχία του στο γεγονός, ότι, ταυτόχρονα μέ τις εύρωπαϊκές ανακατατάξεις, «κρούεται η θύρα της Έκκλησίας από τήν έκκοσμίκευση».

Αυτή η διαπίστωση, δυστυχώς, αποτελεί άγγιγμα της πληγής. Τήν έλληνική Έκκλησία μας, τήν άχθοφόρο της βαρειάς και άγιοποιού Άποστολικής και Πατερικής μας Παράδοσης, τήν κυκλώνει και τήν άποδυναμώνει η έκκοσμίκευση. Και η φθορά δέν έχει πλήξει μόνο τήν περιφέρεια, κάποια από τὰ μέλη της εκκλησιαστικής οικόγένειας, πού γοντεύτηκαν και αιχμαλωτίστηκαν από τή συνθηματολογία του κόσμου και «έσεβάσθησαν και έλάτρευσαν τῇ κτίσει παρά τόν κτίσαντα» (Ρωμ. α΄ 25). Διέβρωσε σέ έκταση και σέ βάθος τήν έπισκοπική ήγεςία και έκανε τούς Έπισκόπους Ίησου Χριστού να συμπεριφέρονται ως κοσμικοί άρχοντες, ύποδουλωμένοι στά δαιμόνια της έξουσίας και των ποικίλων απολαύσεων. Είσεχώρησε και σ' αυτό τό άρχιεπισκοπικό μέγαρο και έκανε τήν κατοικία του εκπροσώπου Έκείνου, πού δέν είχε «*ποῦ τήν κεφαλὴν κλίνῃ*» (Ματθ. ν΄ 20), άντρο χλιδής και έντευκτήριο σκανδαλοποιών.

Άλλά, μέ δεδομένη τήν άλωση των ιερών χώρων της Έκκλησίας μας από τήν έκκοσμίκευση, προβάλλουν σκληρά τὰ έρωτήματα:

Ποιές ενέργειες έκανε ο προκαθήμενος γιά να ανακόψει τό ρεύμα της έκκοσμίκευσης στους κόλπους της Ίεραρχίας και στο ίδιο του τό σπίτι;

Πώς αντιμετώπισε τή χλιδή και τή διαφθορά του περιβάλλοντός του και

τῆς ομάδας τῶν στενῶν φίλων του;

Ποιό εἶναι τό νέο δεῖγμα γραφῆς, τό ἐλευθερωμένο ἀπό τό φόρτο καί ἀπό τή σαπρία τῆς ἐκκοσμικευμένης διαπλοκῆς, πού προσφέρει στό ποίμνιό του καί, κατ' ἐπέκταση, σ' ὄλους ἐκείνους, πού ἀναζητοῦν γνήσιες φόρμες ζωῆς καί νόημα γιά τό δρομολόγιο τῆς ὑπαρξῆς τους;

Γιατί ἡ Ἱεραρχία, στίς πέντε Συνελεύσεις της, πού προεδρεύονταν ἀπό τόν κ. Χριστόδουλο, δέν ἀσχολήθηκε μέ τό ἐκρηκτικό φαινόμενο τῆς ἐκκοσμικεύσης;

Γιατί τά διοικητικά καί τά δικαστικά σώματα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν ἀπομόνωσαν καί δέν ἔκοψαν ἀπό τόν κορμό τῆς ἀρχιερωσύνης καί τῆς ἱερωσύνης τά σαπρά στοιχεῖα, πού ἐπιμένουν νά περιφέρουν προκλητικά τή κοσμικότητά τους καί τή διαφθορά τους καί νά σύμπαράσφουρουν τό ποίμνιο στήν ἔσχατη βαθμίδα τῆς ἐκκοσμικεύσης;

Τό τρίτο ἐρώτημα: «*Ὁ Μακαριώτατος τόνισε ὅτι τό μεῖζον ζήτημα εἶναι ἡ ἔνταξη τῆς Ἐκκλησίας μας στήν Εὐρώπη*».

Ἄραγε, πῶς τήν ἐννοεῖ αὐτή τήν ἔνταξη τῆς Ἐκκλησίας μας στήν Εὐρώπη; Θά ὑποβάλει ἡ Ἐκκλησία μας αἵτηση, ὅπως ὑποβάλλουν οἱ διάφορες ὑποψήφιες κῶρες καί θά ἀποφασίσει ἡ διάσκεψη τῶν πρωθυπουργῶν τήν εἰσδοχή της ἢ τή μή εἰσδοχή της;

Ἄν ἡ φιλοδοξία καί ὁ δραματισμός τοῦ Χριστόδουλου δέ φτάνει στό ἀκραῖο αὐτό αἶτημα, ἀλλά τό κείμενό του-ἔστω καί κακοδιατυπωμένο-ἐκφράζει τήν οἰκουμενικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας καί τό χρέος τῶν λειτουργῶν Της νά μεταφέρουν τό χαροποιό καί

σωστικό μήνυμα εἰς «*πάντα τά ἔθνη*» (Ματθ. κη' 19) καί πάλι καταλείπει στή συνείδησή μας ἐρωτηματικά.

Γιατί δέ μιλάει γιά τήν Ὁρθοδοξία ὡς σύνολο; Γιά ὁλόκληρη τήν Ὁρθόδοξη Ἀποστολική Ἐκκλησία, τήν «*ἀπό περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης*»; Γιατί διαχωρίζει τήν ἑλληνική Ὁρθοδοξία καί αὐτή ἐπιδιώκει νά τήν τοποθετήσῃ στήν καρδιά τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης;

Θέλει, ἄραγε, μόνη ἡ ἑλληνική Ἐκκλησία, προνομιακά, νά κληθεῖ νά δώσει μήνυμα στούς ἀδελφούς μας Εὐρωπαίους; Θέλει, μόνη αὐτή, νά καλεῖται στούς ὀργανωτικούς μηχανισμούς τῆς Εὐρώπης, γιά νά καταθέτῃ τήν ἀποψή της καί νά ἐπηρεάζῃ τίς ἀποφάσεις της;

Καί ἄν-ὅπως τό συνηθίζει-ταυτίζει τήν Ἐκκλησία μέ τό πρόσωπό του, μήπως, μέ τήν εἰσήγησή του αὐτή αὐτοπροδίδεται, ὅτι δραματίζεται προσωπικό ρόλο στά κέντρα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀποφάσεων;

Τήν ὑποψία αὐτή τήν ἐνισχύει καί ἡ συνέχεια τῆς εἰσηγητικῆς του πρότασης: «*...ἡ ἔνταξη τῆς Ἐκκλησίας μας στήν Εὐρώπη... μπορεί νά ἐπιτευχθεῖ μόνον ἂν γίνῃ κοινή συνείδηση στή Γηραιά Ἥπειρο ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ συνεργάτη στήν οἰκοδομή τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οἴκου*».

Δηλαδή ὄχι ἡ οἰκουμενική Ὁρθοδοξία, ἀλλά ἡ ἑλληνική Ἐκκλησία ἀποτελεῖ συνεργάτη στήν οἰκοδομή τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οἴκου. Ὅλοι οἱ ἄλλοι πρέπει νά μείνουν ἀπ' ἔξω. Καί, φυσικά, ὄλοι οἱ ἐκκλησιαστικοί ἡγέτες, πού βρίσκονται ἀκροβολισμένοι στίς εὐρωπαϊκές ἐπάλξεις, πρέπει νά συστειλοῦν καί τό λόγο τους καί τό μόχθο τους, γιά νά ἀφήσουν τόν ἱεραποστολικό

ἀγρό ἐλεύθερο, κτῆμα ἐκμεταλλεύσιμο καί βῆμα προβολῆς τοῦ κ. Χριστόδουλου.

Τό τέταρτο ἐρώτημα ἐπικεντρώνεται στό περιεχόμενο τῆς συνέχειας τῆς φράσης του:

«Ὁ οἶκος αὐτός δέν μπορεῖ νά ἀρνεῖται ἀνιστόρητα τή Χριστιανική ταυτότητά του καί ἐμεῖς, μέ βάση τό Γραφεῖο τῆς Ἀντιπροσωπείας μας στίς Βρυξέλλες, μαζί μέ τούς Ρωμαιοκαθολικούς καί τούς Προτεστάντες, ὀφείλουμε νά ἀγωνιστοῦμε καί νά διατυπώσουμε τίς ἀπό αἰώνων ἀπαρασάλευτες ἀρχές, πού τά ἀρμόδια ὄργανα τῆς Ε.Ε. ἔχουν ὑποχρέωση νά λάβουν ὑπ' ὄψιν τους, ὅταν θά συντάξουν καί θά ψηφίσουν τό νέο Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα».

Ἀγωνία τοῦ Χριστόδουλου, νυχθήμερο ὄνειρό του καί ἀγώνας του εἶναι νά ἐγγραφεῖ στήν Χάρτα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως ἡ χριστιανική ταυτότητα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Μέ τό Γραφεῖο τῶν Βρυξελλῶν (πού στοίχισε κάμποσα δῖς στήν ἐλλθνική Ἐκκλησία) καί σέ συνεργασία μέ τούς Ρωμαιοκαθολικούς καί τούς Προτεστάντες, προσπαθεῖ νά κάμψει τήν πεισματική ἀντίσταση τῶν ἀρμόδιων ὀργάνων τῆς Ε. Ε. Νά πετύχει τό χαρακτηρισμό τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ὡς χριστιανικοῦ». Καί νά τούς πείσει νά συμπεριλάβουν «τίς ἀπαρασάλευτες» εὐαγγελικές ἀρχές στό Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα.

Ἀλλά ποιά ὀργανική σχέση καί ποιά πνευματική περικώρνηση μπορεῖ νά ἔχει τό Σύνταγμα τῆς Εὐρώπης μέ τό Εὐαγγέλιο; Τό Συμβόλαιο, πού διαμορφώνει ἢ ρυθμίζει τίς κρατικές, τίς κοινωνικές καί τίς οἰκονομικές ἐξαρ-

τήσεις τῆς ἀποχρωματισμένης θρησκευτικά καί πνευματικά Εὐρώπης, μέ τίς ἐμπειρίες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, πού προϋποθέτουν σχέση δυναμική μέ τό Θεό καί ἐπανατοποθέτηση τοῦ ἀνθρώπου στήν ἀνοιχτή ἀγκαλιά τῆς θείας ἀγάπης;

Τό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο καί τὰ Κοινοβούλια τῶν μελῶν Κρατῶν δουλεύουν αὐτή τή στιγμή-ἴσως ἀνεπίγνωστα, ἴσως καί θριαμβικά, ἴσως καί ἐξ αἰτίας τῶν ἱστορικῶν λαθῶν τοῦ χριστιανικοῦ ἱερατείου-μέ τίς προδιαγραφές τῆς ἀθεΐας. Τή θρησκευτικότητα καί τίς ἐκκλησιαστικές κοινότητες δέν τίς πολεμοῦν, ὅπως συνέβηκε στίς χώρες τοῦ ἄλλοτε ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ, ἀλλά τίς ἀπωθοῦν εὐγενικά καί διακριτικά στό περιθώριο τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων. Τίς ἀναγράφουν στόν κατάλογο τῶν προσωπικῶν δεδομένων καί δέν τούς παραχωροῦν τό δικαίωμα πρόσβασης στό γήπεδο τῆς κοινῆς, ὑπερεθνικῆς καί ὑπερθρησκευτικῆς δραστηριότητας.

Ἡ καθημερινότητα καί οἱ πολιτικές ἐπιλογές ἐκτυλίσσονται στό γήπεδο τῆς θρησκευτικῆς ἄρνησης ἢ, τό πολύ, στό πεζοδρόμιο τῆς ἀνεκτικότητας.

Καί τό ἐρώτημα, πού τίθεται, εἶναι τοῦτο: Τί θά ὠφελήσει ἂν ἡ Εὐρώπη συμπεριλάβει στό Σύνταγμα τῆς καί μιᾶ ἐπίσημης ἀναγνώριση, πώς ὁ εὐρωπαϊκός πολιτισμός ἔχει τίς ρίζες του στό Χριστιανισμό; Θά ἀποτελέσει ἡ ἀναγραφή αὐτή συνειδητή ἀξιοποίηση τοῦ θησαυροῦ τῆς πολιτιστικῆς δημιουργίας, θεμελίωση τοῦ καινούργιου, κοινοῦ οἴκου τῶν Εὐρωπαίων στίς πνευματικές ἐμπειρίες τῶν πατέρων τους; Ἡ, ἀπλῶς, ἡ δόλωση τῆς πνευματικῆς καταγωγῆς θά λειτουργήσει

ὡς ἓνα ἐπὶ πλεόν μουσειακό ἔκθεμα, ἐξυπηρετικό τῆς ἱστορικῆς περιέργειας, ἀλλὰ ἐντελῶς ἀσύμβατο μέ τὴν ἐπικαιρότητα;

Καὶ ἂν ἀκόμα οἱ Εὐρωπαῖοι ἐταῖροι μας συμφωνήσουν νὰ ἐντάξουν στίς ἀρχές τοῦ πρωτότυπου εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος κάποιες ἀπὸ τίς ἀρχές τῆς Χριστιανωσύνης, πού ἔθρεψαν τοὺς πατέρες μας καὶ δραστηριοποίησαν τὸν πνευματικὸν τοὺς δυναμισμό, πιστεύει κανεὶς ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους πολίτες, ὅτι οἱ ἀρχές αὐτές θά ἐπηρεάσουν τὴν πρακτικὴ μας καὶ πὼς θά γίνουν ἀφειρητές υπέρβασης τῆς ὀλοκρατίας καὶ ἀναζήτησης τοῦ οὐσιαστικοῦ νοήματος τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς;

Αὐτὴ τὴ στιγμή ὑπάρχει ἓνα status quo. Εἶναι ὁ θρησκευτικὸς ἀποχρωματισμός τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡγεσίας, μέ τίς προεκτάσεις του σέ ἓνα σημαντικό κομμάτι τῆς λαϊκῆς μάζας. Μέσα σ' αὐτό τό διαμορφωμένο κλίμα ὑπάρχει καὶ ἡ ἱστορικὴ ἢ ἡ φιλολογικὴ ἢ ἡ πολιτιστικὴ διερεύνηση τῶν καταλοίπων τῶν περασμένων αἰώνων. Τῶν πολιτικῶν, τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν. Ἡ διερεύνηση αὐτὴ γίνεται μέσα στὰ σπουδαστήρια ἢ στίς αἰθουσες διαλόγου καὶ ἀλληλοενημέρωσης. Ἀλλὰ δέν ἐπηρεάζει τοὺς μοχλοὺς τῶν οἰκουμενικῶν ἀποφάσεων καὶ δέ διαχύνεται, ὡς ὑπόδειγμα καὶ ὡς ἐπίτευγμα, στὴν καθημερινή ζωή.

Ἄν κάποτε ὁ κ. Χριστόδουλος καὶ οἱ ὁμόφρονές του πετύχουν νὰ ἀναγραφοῦν οἱ ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ στό Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα, δέν θά καταγράψουν ἀποφασιστικὴ νίκη. Αὐτό, πού θά προκύψει, θά εἶναι μιά «Χάρτα». Ἕνα κείμενο, στή δέσμη τῶν πολλῶν, πού ἔχουν συνταχτεῖ ἴσαμε σήμερα.

Ὁ Χριστόδουλος θά ἐμφανιστεῖ στίς τηλεοπτικές ὁθόνες καὶ θά καυχηθεῖ. Θά σηκώσει λάβαρο νίκης. Ἀλλά, στὴν Εὐρώπη, δέ θά ὑπάρξει στροφή. Δέν θά ἀλλάξει τὴ ροή του τό αὐλάκι τῆς μετανεωτερικῆς κουλτούρας. Καὶ δέ θά γεμίσουν μέ Πνεῦμα Ἅγιο οἱ καρδιές.

Καὶ τό πέμπτο μας ἐρώτημα:

Ἡ ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μόνο, πρωταγωνίστρια καὶ ὀδηγητικὴ δύναμη στὴν Εὐρώπη! Δίχως τὴν παράπλευρη, ἰσότιμη καὶ ἰσόκυρη παρουσία τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν! Ὅμως, ὁ ἀγώνας γίνεται καὶ θά γίνεται μέ τὴ συνεργασία τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ τῶν Προτεστάντων. Ἐξω ἀπὸ τό πεδίο τῆς μάχης οἱ ἀδελφοί μας Ὁρθόδοξοι. Μέσα οἱ κοινότητες τῶν ἑτεροδόξων, πού ἀποτελοῦν καὶ τὴν πλειοψηφία στὸν εὐρωπαϊκὸ χῶρο.

Ἀλλὰ ἂν τὰ προγράμματα καὶ οἱ εἰσηγήσεις, πού θά ὑποβληθοῦν στὴν Εὐρώπη, δέν ἔχουν τό ἄρωμα τῆς οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας, ἂν ἀποτελοῦν ἀμάλαγμα στοχασμῶν καὶ προτάσεων, στὴ συντριπτικὴ τοὺς πλειοψηφία προτεσταντικῶν-μιά καὶ οἱ προτεσταντικὲς ὁμολογίες πλημμυρίζουν τὴν Εὐρώπη-ποιά θά εἶναι ἡ συμβολὴ τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας; Καὶ ποιό τό ἀποτέλεσμα, πού θά προκύψει ἀπὸ τὴν συνεργασία καὶ ἀπὸ τὴν κοινὴ ὑποβολὴ κειμένων στοὺς ἰσχυροὺς ἐξουσιαστές τῆς Εὐρώπης;

Θά ἦταν, βέβαια, ἀστεῖο, ἂν ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρασυρόταν καὶ μεταποιοῦσε τὰ «εὐρωπαϊκὰ ὄνειρα» Χριστόδουλου σέ Συνοδικές ἀποφάσεις. Τότε θά γινόμασταν περίγελος.

Ἱερωσύνη καί Εἰδωλολατρία.

Q Κύριος ἔχει δώσει ρητή τήν ὑπό-
σχεση: «Οὐ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνη-
γμένοι εἰς τό ἐμόν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι
ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθ., ιη', 20). Ἀπό τό
λόγο αὐτό, ἀβίαστα κανεῖς συμπεραίνει
ὅτι, ὅταν συνέρχονται πιστοί, σέ ὅποι-
ονδήποτε τόπο καί χρόνο καί κάτω ἀπό
ὅποιεσδήποτε συνθήκες καί συγκρο-
τῶν Ἐκκλησία, εἶναι καί ὁ ἴδιος ὁ
Χριστός παρών. Δέν ἀφήνει τήν Ἐκ-
κλησία Του ἐπὶ τῆς γῆς στά χέρια το-
ποτηρητῶν μέ τήν ἐξουσιοδότηση νά
ἐνεργοῦν «ἀντ' Αὐτοῦ». Ὁ ἴδιος βρίσκε-
ται ἐπὶ κεφαλῆς: «Αὐτός ἐστίν ἡ κε-
φαλὴ τοῦ σώματος, τῆς Ἐκκλησίας»
(Κολ., α', 18). Ἀπό τήν ἄλλη, ὁμως, ἀκού-
με συχνά ὅτι κάθε τοπική Ἐκκλησία
ἔχει ὡς κέντρο Τῆς τόν Ἐπίσκοπο, ὁ
ὁποῖος εἶναι «εἰς τύπον καί τόπον Χρι-
στοῦ». Εἶναι δέ γνωστό ὅτι ὅ,τι ἰσχύει
γιά τόν Ἐπίσκοπο, ἰσχύει σέ μικρότε-
ρο βαθμό καί γιά τόν Πρεσβύτερο,
δεδομένου ὅτι «οὐ πολὺ τό μέσον αὐτῶν
(τῶν πρεσβυτέρων) καί τῶν ἐπισκόπων»
(Χρυσόστομος, PG 62, 553), καί γιά κάθε
κληρικό, πού προΐσταται μιᾶς ἐκκλησι-

αστικής συνάξεως πιστῶν.

Μέ ποιά ἔννοια οἱ παραπάνω ἐκφρά-
σεις μποροῦν νά ἀποτελέσουν γνήσια
ἀποστολική παράδοση; Ποιά εἶναι ἡ θέ-
ση τῶν κληρικῶν μέσα στήν Ἐκκλησία
σέ σχέση πρός τόν πανταχοῦ καί
πάντοτε παρόντα Κύριο; Γνωρίζουμε
ὅτι χωρίς κληρο δέν μπορούμε μέ βεβαι-
ότητα νά λέμε ὅτι ἔχουμε Ἐκκλησία.
Ποιός, ὁμως, εἶναι ὁ ρόλος του; Μακρά
ἀπό κάθε ιδέα τοποτηρητείας ἡ ἐκπρο-
σωπήσεως τοῦ Χριστοῦ, θά μπορούσαμε
νά συλλάβουμε τή θέση τῶν κληρικῶν
σέ δύο ἐπίπεδα: τοῦ συμβολισμοῦ καί
τῆς πραγματικότητος.

Ὁ Χριστός μπῆκε ὡς πρόσωπο ψηλα-
φητό στήν Ἱστορία κατὰ τή σάρκωσή
Του καί θά ξανάρθει κατὰ τή Δευτέρα
Παρουσία στό τέλος τῆς Ἱστορίας.
Ἄλλη ἀπτή ἐμφάνισή Του δέν ἀναμέ-
νει ἡ Ἐκκλησία, παρόλο πού ὅλο τόν
ἄλλο καιρό ἔχει διαρκή τήν αἴσθησι
τῆς παρουσίας Του. Ὁ Κύριος εἶναι
παρών στήν Ἐκκλησία Του, ἀλλά κα-
λυμμένος, κατὰ τόν τύπο τοῦ Μωϋσῆ,
ὅταν κατέβηκε ἀπό τό Σινᾶ. Μένει ἀό-

Εὐτυχῶς, πού τό Σῶμα δέν παρα-
σύρθηκε. Ἔτσι, τό ἀτύχημα περιορί-
στηκε στήν καταπόνησι τῶν Συνοδι-
κῶν Συνέδρων μέ τήν ἀκατάσχετη
πολυλογία τοῦ Χριστόδουλου. Γλύτω-
σε, ὁμως, τό Συνοδικό κύρος ἀπό τό
διεθνὴ διασυρμό. Δέν ἀκούστηκαν

ἔξω παράταιρες ἀποφάσεις. Καί δέ
μᾶς πῆραν σιά σιόματά τους ὅλοι
ἐκεῖνοι, πού ἔχουν λόγο ἢ καί συμφέ-
ρον νά μᾶς γελοιοποιοῦν.

Συνεχίζεται

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ρατος πίσω από αίσθητά σημεία, από «σύμβολα». Σύμβολα δέ ασφαλή της παρουσίας Του είναι έκείνοι στους οποίους έναπέθεσε την ιερωσύνη Του. Καί όπως ο Μωϋσής απευθυνόταν στο λαό πίσω από το ύφασμάτινο κάλυμμα του προσώπου του, έτσι και ο κρυμμένος Ἰησοῦς μεταδίδει τή θεία Του ζωή στο πλήρωμα της Ἐκκλησίας μέσω των εὐτελῶν συμβόλων της παρουσίας Του, τῶν ιερῶν.

Ὁ ιερέας, ἀντίθετα πρὸς τὸ ἄψυχο καὶ ἀνεύθυνο ὕφασμα τοῦ Μωϋσῆ, εἶναι ἐλεύθερη καὶ ὑπεύθυνη προσωπικότητα. Ἄρα, τὸ νὰ δείξει τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου, πού «καλύπτεται» πίσω ἀπὸ αὐτόν, δέν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπλή μηχανική ἀπόρροια τοῦ λειτουργήματός του. Ὅπως καὶ κάθε πιστός, καλεῖται, νὰ βρίσκεται σέ προσωπική σχέση μέ τόν Κύριο. Νά θέτει στή διάθεσή Του ὅλη τήν ὑπαρξή του, ὥστε διὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός του νὰ πραγματώνει ὁ Χριστός τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας. Πρέπει, τέλος, νὰ ἔχει συναισθήση ὅτι καλεῖται νὰ προβάλλει στό λαό τὸ Χριστό καὶ τήν πληρότητα τῆς θείας ζωῆς Του, καὶ ὅχι τόν ἑαυτό του καὶ τὰ πάθη του. Σέ αὐτὸ συμφωνεῖ καὶ ὁ λόγος τοῦ κ. Χριστοδούλου: «Σήμερα ὁ ἐπίσκοπος καλεῖται νὰ καθοδηγήσει τόν λαό μέ τήν ἀγία καὶ σεμνή ζωή του, ἔχοντας ὡς πρότυπο τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας... Ὁ λαός μας συνδέει τήν πίστη του μέ τόν βίο καὶ τήν πολιτεία τῶν κληρικῶν. Ὅταν ὁ κληρικός στέκεται στό ὕψος του, ὁ λαός ἀναπαύεται, ἐνῶ ὅταν ἡ ζωή του δέν εἶναι συνεπής πρὸς τίς ἀρχές του, ὁ λαός σκανδαλίζεται» («Ελεύθερος» 5-8-2002. Ὁ λαός, ὅμως, μέ πόνο προσμένει τὰ ὠραία αὐτά λόγια νὰ μετατραποῦν σέ κανονικές ἐνέργειες, πού θά ἀπαλλάξουν

τήν Ἐκκλησία ἀπὸ τοὺς σκανδαλοποιούς, πού τὴν λυμαίνονται...).

Ὁ χριστιανικός κόσμος βιώνει καὶ μιὰ ιερωσύνη, πού δέν ἔχει σχέση μέ τήν Ἐκκλησία. Εἶναι ἡ εἰδωλολατρικὴ ιερωσύνη. Δέν ἀναφερόμαστε στίς ἀπόκρυφες λατρεῖες, πού ὅλες μαζύ συνιστοῦν τὸ ὁμιχλῶδες μόρφωμα τῆς «θησκείας τῆς Νέας Ἐποχῆς», ὅπως πολλοὶ τὸ ὀνομάζουν, ἀλλὰ σέ μιὰ εἰδωλολατρία, πού ὑφέρπει ὑπουλα, μέ τὴ μορφὴ τῆς «ἀνθρωπολατρίας». Ὁ καθηγητῆς Ν. Ι. Λούβαρις τὴν προσδιορίζει ὡς ἐξῆς στό λῆμμα «εἰδωλολατρεία» τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας (Τομ. Θ): «Ἡ ἀνθρωπολατρεία ὀφείλεται εἰς τρία κυρίως ἐλατήρια, τουτέστιν εἰς τὴν μαγικὴν δύναμιν, ἣτις ἀποδίδεται εἰς ὀρισμένους ἀνθρώπους, εἰς τὴν δύναμιν, ἣτις συνδέεται πρὸς ὀρισμένον ἀξίωμα καὶ εἰς τὴν προσωπικὴν ἀξίαν διακεκριμένων ἀνθρώπων». Λατρεύονται, δηλαδή, ἄνθρωποι εἴτε λόγῳ προσωπικῶν τους «θειῶν» χαρισμάτων (ἀ' καὶ γ' ἐλατήρια) εἴτε λόγῳ τῆς ἐντάξεώς τους σέ ἓνα «θεοποιημένο» σύστημα θεσμῶν (β' ἐλατήριο).

Ἡ εἰδωλολατρικὴ προσωπολατρεία ἔχει παρεισφρήσει καὶ μέ τίς δυὸ της μορφές στήν Ἐκκλησία καὶ ἀλλοιώνει τήν ιερωσύνη Τῆς. Πολλοὶ κληρικοί, καὶ μάλιστα ὑψηλόβαθμοι, ἐκλαμβάνουν τὸ «εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ» ὅχι ὡς χρέος νὰ φανερώσουν στόν κόσμο τόν κρυμμένο Χριστό καὶ νὰ Τόν παραδίδουν ὡς τὸ κέντρο λατρείας τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ νὰ προβάλλουν στή θέση Του ἀνθρώπου. Τόν ἑαυτό τους ἢ ἄλλους. Στὴν περίπτωσή τους ἰσχύει αὐτό, πού λέγει ὁ Θεοφύλακτος Βουλγαρίας γιὰ τοὺς ἱερεῖς τῆς παρακμῆς τοῦ Ἰσραὴλ: «Οἱ ὀφείλοντες διδάσκειν τόν λαόν εἰς θεογνωσίαν, αὐτοὶ εἰρ-

γάζοντο τά μάταια, τουτέστι, τά είδω-
λα, αὐτοί τεχνουργοῦντες αὐτά» (Εἰς
τόν Ὡσηέ, PG 126 576). Αὐτοί, δηλαδή,
πού χρέος εἶχαν νά γνωρίσουν στό λαό
τόν ἀληθινό Θεό, κατασκευάζουν είδω-
λα καί τοῦ τά προσφέρουν γιά νά τά
λατρέψει.

Συχνά ἄνθρωποι-είδωλα προβάλ-
λονται σάν ὑπέρτατες αὐθεντίες μέ φω-
τοστέφανο! Μέ σημεῖα «χαρισμάτων»,
πού ἐπισκιάζουν τό «σημεῖον τοῦ Υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου», τό Σταυρό καί τίς δεσ-
μεύσεις Του. Πλήθυναν ὅσοι θέλουν νά
παίξουν ρόλους ἁγίων γεροντάδων καί
νά καταδυναστεύουν ψυχές. Ὁ Ρῶσ-
σος Ἱεράρχης τοῦ 19ου αἰῶνα, ὁ Ἅγιος
Ἰγνάτιος (Μπιαντσιανίνωφ) στό βιβλίο
του «Προσφορά στόν σύγχρονο μοναχι-
σμό» εἶναι πολύ ἐπικριτικός γιά τήν
τάση αὐτή. Στό μεταφρασμένο στό ἐλ-
ληνικά βιβλίο (Ἐκδ. Ἰ. Μ. Νικοπόλεως,
1993, τομ. Α') διαβάζουμε: «Οἱ γέροντες»,
ἐκεῖνοι, πού παίζουν τόν ρόλο... τῶν ἁρ-
χαίων ἁγίων Γερόντων, χωρίς νά ἔχουν
τά πνευματικά χαρίσματα ἐκείνων, νά
τό ξέρουν, ὅτι τόσο ἡ καλή τους διάθεση,
ὅσο καί οἱ καλές τους σκέψεις καί ιδέ-
ες... εἶναι λανθασμένες καί ὅτι ἀκόμη
καί ὁ τρόπος, μέ τόν ὅποιο σκέπτονται
καί ἀντιλαμβάνονται τά πράγματα,
εἶναι μιά αὐταπάτη, μιά διαβολική
πλάνη...» (σελ. 141-142). Στή συνέχεια
γίνεται ἀκόμα πιά στηλιτευτικός: τά
πρόσωπα αὐτά θέλουν «μιά ἐπιτυχία,
ὅποια καί ἂν εἶναι αὐτή!... Θέλουν νά
κάνουν ἐντύπωση στόν ἀρχάριο, νά τόν
ὑποδουλώσουν ἠθικά! Θέλουν τόν ἄν-
θρώπινο ἔπαινο! Θέλουν νά ἔχουν τήν
φήμη ἁγίων! Τή φήμη ὅτι εἶναι συνετοί
πνευματικοί, "γέροντες", διδάσκαλοι μέ
χάρισμα προορατικό· τούς χρειάζεται
νά θρέψουν τήν ἀχόρταγη ματαιοδοξία
τους, τήν ὑπερηφάνειά τους» (σε. 151).

Ὑπάρχουν καί ἄλλα είδωλα: Οἱ ἐπ-
ηρμένους προσωπικότητες στά διοι-
κητικά πόστα τῆς Ἐκκλησίας. Θεωροῦν
ὅτι ὅλη ἡ Ἐκκλησία συγκεφαλαιώνεται
στά διοικητικά Τῆς ὄργανα. Μέ ἄλλα
λόγια, στά πρόσωπά τους. Ἡ ἀπόσταση
ἀπό τοὺς πάπες καί τοὺς μεγάλους
ἱεροεξεταστές, πού περιορίζουν (ἔτσι
νομίζουν!) τό Χριστό στόν Οὐρανό, γιά
νά μείνουν αὐτοί ἀπόλυτοι κύριοι στά
δρώμενα τῆς Ἐκκλησίας καί πυρῆνες
ἐλξεως τοῦ λιβανωτοῦ τοῦ λαοῦ, δέν
εἶναι μεγάλη. Θλιβερό δεῖγμα αὐτῆς
τῆς φθορᾶς τῆς ἱερωσύνης εἶναι ὁ τρό-
πος ἐπιλογῆς καί ἀναδείξεως Ἐπι-
σκόπων καί Ἱερέων. Συναλλαγές καί
παζαρέματα μέ στόχο τή στήριξη καί
τήν ἀναπαραγωγή τοῦ Συστήματος!
Δεσμεύσεις τῶν ἐπιλεγέντων γιά αἰώ-
νια εὐγνωμοσύνη καί τυφλή ὑπακοή
πρός τοὺς ἐκλεκτορες, δεῖγμα ὅτι τό
ἐκλέγον Σύστημα εἶναι πού μετράει! Ἡ
«ψῆφος» τοῦ Ἀγίου Πνεύματος δέν
ἐνδιαφέρει! Αὐτό, ἀπλῶς καλεῖται ἀπό
τό Σύστημα νά συμπράξει στίς τελε-
τουργίες τῶν χειροτονιῶν!..

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτῆτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.

Ειδήσεις, πού γεννούν έρωτηματικά

Μεταφέρουμε μία ανθοδέσμη ειδήσεων, πού δέν εἶναι πρόσφατες, ἀλλά, πού γεννούν ἐρωτηματικά.

1. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, πρὶν μπεῖ νά κατοικήσει στή βίλλα, στήν ὁποία ἔμενε ἴσαμε τό θάνατό του ὁ Σεραφεῖμ, ξόδεψε 700.000.000, δηλαδή 2.000.000 Εὐρώ, σέ ἐπισκευές καί βελτιώσεις.

2. «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στιγματίζοντας τό κοινωνικό φαινόμενο τῆς φτώχειας, ἡ ὁποία μαστίζει μεγάλο ποσοστό τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ὑποστήριξε ὅτι "Δέν εἶναι δυνατόν νά ἀνεχόμαστε σήμερα νά υπάρχουν δίπλα μας ἄνθρωποι πού πεινοῦν. Αὐτές εἶναι καταστάσεις ἀντιχριστιανικές, ἀπάνθρωπες καί ἀντικοινωνικές". Ἐνῶ δέν παρέλειψε, ἀπευθυνόμενος πρός ὅλους ἐκείνους πού ἀσκοῦν τήν ἐξουσία τῆς Δημοσιονομικῆς Πολιτικῆς νά τούς ἐπιστήσει τήν προσοχή ὑποστηρίζοντας ὅτι τό κλείσιμο τῆς οικονομικῆς ψαλίδας καί ἡ γεφύρωση τοῦ χάσματος μεταξύ πλουσίων καί φτωχῶν εἶναι ἀναγκαῖα» («Ελευθέρη Ὥρα» 4.11.2002).

3. «Χειμερινές διακοπές στίς μαγευτικές Ἀλπεῖς τῆς Ἑλβετίας πραγματοποιεῖ ἀπό χθές ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, κάνοντας ἓνα ξαφνικό ταξίδι, πού ἐλάχιστα συνεργάτες του γνώριζαν στήν Ἀθήνα!... Ἀνθρωποι τοῦ στενοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μᾶς εἶπαν ὅτι ὁ κ. Χριστόδουλος ἐπέλεξε γιά τήν "ἀπόδρασή" του ἀπό τήν Ἑλλάδα ἓνα ἀπομονωμένο σαλέ τῆς Ἑλβετίας, πού βρίσκεται πολύ κοντά στά σύνορα μέ τήν Αὐστρία, σέ μιά δασώδη πλαγιά βουνοῦ. Οἱ γιατροί τοῦ ἔχουν συστήσει νά κάνει περιπάτους καί ἀναπνοές πού βοηθοῦν σημαντικά στήν ἀναζωογόνηση. Ἐκεῖ ἀναζητεῖ ὥρες χαλάρωσης, ἀλλά καί σκέψης γιά τά προβλήματα πού "μετέφερε στίς βαλίτσες του". Μαζί του ἔχει μόνο τούς δύο πιά ἐμπιστους συνεργάτες του. Τόν Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Θεόκλητο καί τόν ἀρχιγραμματέα τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς

Συνόδου, ἐπίσκοπο Σαλῶνων Θεολόγο» («Espresso» 12 Νοεμβρίου 2002).

Στή συνέχεια παραθέτουμε τά δικά μας ἐρωτηματικά, πού πιστεύουμε ὅτι εἶναι ἐρωτηματικά μεγάλης μερίδας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

1. ὦ Αραγε, τό καταταλαιπωρημένο ποίμνιο τοῦ κ. Χριστόδουλου, οἱ πλημυροπαθεῖς τοῦ Μοσχάτου, θά μποροῦν νά ἔχουν τό ἴδιο ἄνοιγμα οικονομικῆς ψαλίδας μέ τόν κ. Χριστόδουλο; Θά μπορέσει ὁ καθένας ἀπό αὐτούς νά ξοδέψει 2.000.000 Εὐρώ, δηλαδή 700.000.000 δραχμές, γιά νά ἀσφαλίσει τήν κατοικία του ἀπό τά νερά τοῦ Κηφισοῦ;

2. Τό κλείσιμο τῆς οικονομικῆς ψαλίδας θά δώσει στά μέλη τοῦ ποιμνίου του, πού βασανίζονται στή σκληρή βιοπάλη ἢ καταρρέουν, χτυπημένοι ἀπό τίς ἀνελέητες ἀρρώστιες, τήν εὐκαιρία νά περάσουν καί αὐτοί κάμποσες μέρες σέ κάποιο σαλέ τῆς Ἑλβετίας, γιά νά μπορέσουν νά κάνουν περπατάτους καί νά ἀναπνεύσουν τόν ἀέρα τῶν Ἀλπεων, πού ξεκουράζει καί ζωογονεῖ;

3. Γιατί ὁ κ. Χριστόδουλος ἀπευθύνεται μόνο σέ ἐκείνους, πού ἀσκοῦν τήν ἐξουσία τῆς Δημοσιονομικῆς Πολιτικῆς, γιά νά τούς ὑπογραμμίσει, πῶς πρέπει νά κλείσουν τό ἄνοιγμα τῆς ψαλίδας καί νά γεφυρώσουν τό χάσμα ἀνάμεσα σέ πλούσιους καί φτωχοῦς καί δέν ἀπευθύνεται στό Χριστόδουλο, πού προκαλεῖ ἀδιάκοπα μέ τή χλιδή του καί μέ τίς ἀσύλληπτα διογκωμένες δαπάνες του;

4. Ὃταν δραςκελίζει τό κατώφλι τῆς βίλλας, πού καταβρόχθισε 2.000.000 Εὐρώ γιά νά πάρει τήν καινούργια της μορφή ἢ ὅταν ἀπολαμβάνει τό Ἀλλικό τοπεῖο μέσα ἀπό τό σαλέ του, δέν τοῦ περνοῦν καμμιὰ φορά ἀπό τό μυαλό οἱ περιπέτειες τῶν σεισμοπαθῶν καί τῶν πλημυροπαθῶν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του περιφέρειας; Καί δέν αἰσθάνεται ἓνα νυγμό στή συνειδηση; Καί δέν τόν καταπλακώνει ἡ ντροπή;

Ἐρωτήματα, πού περιμένουν ἀπαντήσεις. Ἀλλά δέ βρίσκεται κανένας, πού νά προσφέρεται στή διακονία τῆς τίμιας πληροφόρησης.